

עת"א 15917/03/16 - יוסי קינן, נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 15917-03-16 קינן(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר	יוסי קינן,
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירה בנוגע לסיווגו של העותר. העותר מבקש להורות למשיבים לנמק מדוע לא שונה סיווגו מקטגוריה א' לקטגוריה ב/1. עוד מבקש העותר להורות למשיבים לנמק מדוע אין הוא משולב בסבב חופשות.

העותר הינו אסיר פלילי המרצה עונש מאסר של 3 שנים ו- 3 חודשים לאחר שהורשע בעבירות של שימוש פוחז באש, עבירות מס, זיוף, מרמה, שיבוש מהלכי משפט, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, הפרת הוראה חוקית ועוד. מסווג בקטגוריה א' בשל הגדרתו כ"אסיר אלמ"ב".

נימוקי העתירה:

העותר בן 50, גרוש פעמיים, אב ל- 6. זהו מאסרו הראשון של העותר, החל לרצות את מאסרו ביום 10/8/15. לקראת סיום ריצוי 1/4 מתקופת המאסר, הגיש בקשה מנהלית לשלבו בסבב חופשות, אך סורב בנימוק לפיו בהיותו מסווג בקטגוריה א', הוא איננו זכאי לצאת לחופשה.

אין הצדקה לסיווגו בקטגוריה א' בשל עבירת אלמ"ב שארעה בשנת 1977, בגינה הורשע בשנת 1988. המדובר באירוע זניח וישן. ההחלטה המתבססת על אירוע זה, בלתי סבירה. העבירות בגין מרצה העותר היום את מאסרו אינן עבירות אלמ"ב.

העותר הינו אסיר למופת, נטל אחריות על מעשיו, מביע רצון להשתקם, השתתף בקבוצה של "טיפול בכעסים" וכעת משולב בקבוצת "מרמה".

באשר לחופשה, הגם שאין מדובר בזכות קנויה, אין כל שיקול המצדיק את שלילת החופשות.

תשובת המשיבים :

כל עוד האסיר מסווג בקטגוריה א', הוא מנוע חופשות, בהתאם לפקנ"צ החופשות (04.40.00). סיווגו של העותר כאסיר בעל פרופיל אלמ"ב מצוי בבדיקה, על רקע מספר תיקי פ.א. פתוחים, שענינם אלימות במשפחה, בהתאם להוראות סעיף 4 לפרק א' של פקנ"צ החופשות. במסגרת הבדיקה הופעל לגביו "נוהל אלמ"ב". בסיומה של הבדיקה החליטה וועדת אלמ"ב להסיר את הגדרתו כאסיר אלמ"ב ולסווגו כאסיר "רגיל". לאחר הסרת ההגדרה, התברר כי לעותר שני תיקי אלמ"ב נוספים, עליהם לא ידעה הוועדה שהחליטה על הסרת ההגדרה. נעשו הבדיקות הדרושות ועניינו הובא בשנית בפני וועדת אלמ"ב.

בקשת העותר לחופשה נדחתה, לא רק בשל הגדרתו כאסיר אלמ"ב, לכך נוספו עמדות גורמי המודיעין בשב"ס ועמדת משטרת ישראל המתנגדים להוצאתו של העותר לחופשה.

המשיבה ביקשה לדחות את הדיון בעתירה עד אשר תתקבל החלטה מעודכנת של וועדת אלמ"ב.

בתום הדיון מיום 19/4/16 ניתנה למשיבים שהות להגיש כתב תשובה מתוקן.

בכתב התשובה המעדכן הודיעה ב"כ המשיבים כי סיווגו של האסיר שונה מקטגוריה א' לקטגוריה ב/1. בעקבות שינוי הסיווג, דן הגורם המוסמך, ביום 6/6/16, בשנית ובכובד ראש בבקשת העותר לצאת לחופשה, ובסופו של יום החליטה לדחות את בקשת העותר לחופשה לאור התנגדות גורמי הטיפול, גורמי המודיעין ומשטרת ישראל.

מהדוחות ומעמדת גורמי המודיעין עולה כי לא חל שינוי משמעותי בדפוסי ההתנהגות של העותר וכי קיים קושי גדול בקבלת מורא, סמכות וחוק, כאשר אלה אינם מתיישבים עם עמדותיו. העותר נוטה לווכחות ונוקשות - מצבי סיכון משמעותיים המקשים על יצירת גבולות פנימיים.

התרשמות גורמי הטיפול היא כי מדובר באסיר המגיב בתוקפנות ומתקשה לקבל חוקים. גבולות וסמכות יוצרים אצלו תסכול, במצבי התסכול עולה התוקפנות. למרות שהאסיר נמצא בעיצומו של טיפול "מרמה", הוא עסוק ברווחים משניים ולא במניע ליצירת העבירות.

ככל שהעמיקה ההיכרות עם העותר, עלה ספק אצל גורמי הטיפול בכל הנוגע ליכולתו לשמור על תנאי חופשה. רמת מסוכנותו מוערכת בשלב זה כגבוהה. גורמי הטיפול ממליצים על העמקת הטיפול, העשוי לסייע בתהליך השינוי.

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ולאחר עיון בחומר המודיעיני ובעמדת גורמי הטיפול, נחה דעתי כי דין העתירה להידחות.

חופשה הינה פריבילגיה המוענקת לאסיר תוך התחשבות בהתנהגותו ובמידת המסוכנות הנשקפת ממנו (רע"ב 10475/09). החלטה בנוגע ליציאת אסיר לחופשה היא החלטה מנהלית. כמו בכל ביקורת שיפוטית על החלטה מנהלית, בית המשפט בוחן אך את סבירות ההחלטה, או אם נפל בה פגם אחר המצדיק התערבות, מבלי לשים את שיקול דעתו תחת שיקול דעתה של הרשות המוסמכת.

מטעם זה אין דרכו של בית המשפט להתערב בהחלטות העוסקות ביציאתו של אסיר לחופשה, אלא במקרים חריגים, שעניינו של העותר אינו נמנה עליהם (רע"ב 2410/93, רע"ב 18391/11, רע"ב 3881/15, רע"ב 3235/16).

ככלל, קביעה של הגורם הטיפולי כי יש צורך בהעמקת הטיפול על מנת להפחית את המסוכנות של העותר, נטועה היטב בגדרי מתחם שיקול הדעת המסור למשיב.

המשיבה לא התעלמה מהטיפול שעבר העותר עד כה, אך סברה שאין בו די וטרם גרם לעותר לשנות מאפיינים שונים מהם נובעת מסוכנותו.

עפ"י חוות דעת גורמי המודיעין בשב"ס מיום 20/6/16, מצטיירת תמונה של אסיר בעייתי, כמו גם בעייתיות כלפי האסיר וקיים חשש כי אם יצא לחופשה תנוצל החופשה לביצוע פעילות שלילית וכן קיים חשש לפגיעה בו על ידי בעלי חובו.

משטרת ישראל מתנגדת גם היא, כשהיא מפנה לידיעה מס' 15-0152-069, מידע שהוגדר כבעל מהימנות גבוהה וערכיות גבוהה מאוד.

לא תמיד תנאי סף ליציאה לחופשה הוא השלמת הטיפול, אך ישנה חשיבות לשלב בו מצוי הטיפול, ולשאלה עד כמה נתרם האסיר מהטיפול שעבר עד כה.

בעניינו של האסיר, לא עבר האסיר את הרף המאפשר הוצאתו לחופשה למרות שלא סיים את הטיפול.

הערכה מקצועית לגבי מסוכנות של אסיר וכלפי אסיר, הנשענת על מכלול נתונים, נתונה לגורם המקצועי הממליץ לרשות המוסמכת המחליטה. בהעדר סטייה בולטת מאמות מידה של שיקול דעת סביר, אין מקום להתערב בהחלטה.

העתירה נדחית.

ניתנה היום, ט' תמוז תשע"ו, 15 יולי 2016, בהעדר הצדדים.